

angolul, és ezért feltételezték, hogy az angol számok szövegei jók. Így aztán jobb verseket írtak saját számaikhoz, mint ami feltétlenül szükséges lett volna.”

Az ábécésorrendben következő lemezek közt a véletlen tematikája hozta létre Háty János és Hazai Attila műveinek találkozását, akik a többi szerzőnél jóval ironikusabban állnak a rockzenéhez. Mégis Hazai az, aki legközelebb jut, ha nem is a rock definiálásához, de lényegének megragadásához: „a rock olyan szerintem, mint egy ventilátor. Pörög összevissza és árad belőle a friss levegő. Megpörget, bepörget, felfrissül sz tőle, vagy éppenséggel megszédít, s ritmusától elveszítet a fejed.” És ugyanígy igaz, mikor azt írja: „A rock & roll olyan, [...] mintha ingyen és bérmentve tökön rúgnák az embert.”

Persze nem sorolhatunk fel mindenkit, de meg kell említenünk Tóth Krisztina rezignált orgánumát, Kiss László posztmodern (posztrock?) zúzását, Méhes László basszus-technikáját, Jánossy Lajos Pajor Tamás-i riffjeit és persze Grecsó Krisztián virtuozitását a kéthúros gitáron.

A számokat a rockon túl leginkább egy jellemző rokonítja: a nosztalgia. A legtöbb megénekelte történet a retro jegyében született. A múltba tekintés mellett több műben megbolydul az idő folyása. Békés Pálnál Roger Waters koncertje,

Szűts Miklósnál az mp3-letöltéssel való találkozás forgatja vissza az idő kerekét – vagy korongját. Így lehet, hogy épp Vámos Miklós záródarabja az, amely elmeséli a magyar fiatalok '60-as évekbeli első találkozását a rock 'n' rollal.

Persze nem szabad megfeledkeznünk a kötet összeállítóinak kéréséről, akik az írókat arra buzdították, hogy a rockkal kapcsolatos személyes élményükről szóljanak. A kérésnek – talán csak látszólag – egyedül Bárdos Deák Ágnes tett teljesen eleget, aki zenekari emlékeiről (Kontroll Csoport stb.) mesél.

Miután pedig lejárt az utolsó kislemez is, azt vehetjük észre, hogy még sokáig dúdoljuk a kötet dallamait. Az viszont már biztosan nem a refrén fülbemászó voltán múlik, hogy melyik számot találjuk érdemesnek arra, hogy újra és újra feltegyük.

PAÁR TAMÁS

(Szerkesztette Békés Pál és Tóth Krisztina, Magvető Kiadó, Budapest, 2008, 304 oldal, 2690 Ft)

BALOGH ENDRE: *A parazita*

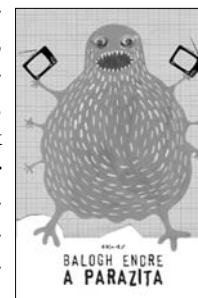
Ha nem lenne színes kép a recenzió mellé, elmondom, hogy a könyv borítóján egy kövér, narancssárga szörny van, sárga rovátkákkal,

olyan szájjal, mint amelyet a húszszippantó elefántnak rajzoltunk általánosban, ijedt, de emberi szemekkel meg nyolc végtaggal, amiből kettővel tévét markol. (Vagy ráz. Ez később sem derül ki.) Alatta: Balogh Endre: *A parazita*. Megvan? Oké.

Első olvasásnál arra jöttem rá, hogy az első és az utolsó novellák össze vannak cserélve. Ez hogy lehet? Én ne érteném, milyen megfontolásból van e csavar, vagy valaki azok közül, akiknek köszönhetően könyv lett a szövegből, hibázott volna ilyen nagyot? Egyiket sem tudom elképzelni, ezért mindkettő meglehet. Második olvasásnál, megelőlegezve magamnak a tévedhetetlenséget, már a helyesnek vélt sorrendben haladtam a szövegben, mert szeretem a rendet. Erről az élményről fogok beszámolni, novelláról novellára haladva, mivel mindössze hét darabot tartalmaz a kötet. Igaz, később rájövök, hogy többet, és nem csak azért, mert összevissza olvasom, hanem más egyszerű okból – de veszem az akadályt, és még ma a végére érek.

A nulladik ciklus novellájából (mint jeleztem, az én felcserélős olvasatomban ez a *Helyed a táplálékláncban*!?) megtudjuk, hogy a címben szereplő parazita nem a szerzőt denotálja, hanem valami plázaserű

mulatót, ami egyfajta határhelyzeti szerepet kap a könyvben. A parazitától innen van a könyv további része, maga *A parazita*, a túloldalon pedig Patkó úr, a klasszikus író, talán valami ködlovag leszármazottja rója reggeli sétáit, amíg agyon nem verik. Ezután következik egy tudósításnak és egy riportnak álcázott darab. Budapestről szól mindkettő, el lehet képzelni – vagy olvasni. Most nem fontos, miről szólnak, meg nem is az a cél, hogy leljek minden poént. Szexről is szó esik, na. Lépünk.

A második ciklus, a médiatörténeti evolúciót és persze az olvasomat követve egyfajta (anti?)-utópikus kánont zsúfol bele a két egységbe. Alap esetben nem olvasok blogokat, fórumokat satöbbit, nem köt le ismeretlenek unalmas élete, és valljuk

be, ezek sokkal inkább az írásról szólnak, mint az olvasásról, mielőtt lelkiismeret-furdalásom lenne. A szerző halott? Ugyan már, lassan mindenki lehet az, csak Patkó úr lesz talán kevésbé író, ha egyáltalán skálázható ez a dolog. Óvatos becsléseim szerint két-háromszáz év, és a thienemanni alapviszony úgy fordul ki magából, mint annak a rendje. Kezdetben volt, ugye, az isteni Ige, akkor azt szívta magába, aki akarta, ma meg arra visz az út, hogy a „mindenki-egyszerre-szól” válik istenné,

az ezerarcú Médiaistenné. Balogh Endre pedig akkor a legjobb, ha Médiaistent játszik. A nulladik ciklust nem igazán élveztem, zötyögött a történet, inkább a poénok vitték a szöveget, aztán ahogy az oldalak haladtával vékonyodtak a cselekményszálak és erősödött a leíró, monologizáló és egyéb aspektus, úgy lett egyre jobb a kötet. Az első olvasásnál a fenti okok miatt sikerült a második ciklus internetes szövegfoszlányaival szemben olyan ellenállást tanúsítanom, hogy nem is bírtak hatni. Másodjára viszont igyekeztem befogadóbb lenni, és meg is érte. Minden szempontból ez a legjobb része a könyvnek: releváns, nyelvi- leg gazdag, mintha tényleg többen írták volna, és még legitimálja is az első novella esetlenségét – hogy idézhető dolgokat is mondjak.

„Ez van” – mondja Balogh Endre könyve, és valóban: ez van. Már megtehetem, hogy a fociról és a szerelemről, vagy pontosabban – mintha nem ugyanaz lenne – a foci és a líra metszéspontjáról szóló novellát a vége felé olvasom, mert a jó dolgokat szeretem a végére hagyni, a többin meg jobb mielőbb túlesni. De a *Timi-Tomi játékot* még úgy tologatom, hogy valahogy azért álljon össze a dolog történetté, sőt regénnyé, és legyen Happy End.

LANG ÁDÁM

(*FISZ Könyvek, Budapest, 2008,*
96 oldal, 1800 Ft)

BENEDEK SZABOLCS: *Budapest vőlegényei*

Történelem és történetek érzékeny egymásba szövődése – ez adja Benedek Szabolcs új könyvének rajzolatát. Háromgenerációs családrege-nyű széles társadalmi tablóval: kis magyar história.

A narrátor Tóth Bence törté- néész, aki elmondja nagyszülei és szülei életének jellemző körülmé- nyeit, kulcseményeit, és saját személyiségfejlődésén is végigka- lauzolja az olvasót. A paraszti vi- lágban gyökerező családon átgya- logolt a 20. század világháborús- tól, mindenestől, miközben az egyik nagyapa gépállomási mun- kássá lesz, a gyerekek, unokák kö- zül némelyik pedig értelmiségivé. A tanyáról, faluról érkező középső generációt a fővárosi tanulóévek után megyeszékhelyre sodorja a megélhetés kényszere, az elbeszél- lőnek azonban a fővárossal kap- csolatos kezdeti idegenségérzete, ellenszenva a folyamatos megis- merésen át a teljes otthonosságban oldódik fel. Tóth Bence ráadásul Budapestről írta PhD-dolgozatát, így alaposan ismeri annak nemcsak helyszíneit, de históriáját is. Ami- kor felelevenít a családi legendári- umból egy-egy ide kötődő él- ményt, vagy saját külső-belső tör- ténéseit meséli-elemzi, mindig eszébe jut valami kapocs a kitágult és eltűnt időhöz.